

PODSTAWY ZARZĄDZANIA I ZFDL, sem. 1.

WSPÓŁCZESNE PROBLEMY I WYZWANIA ZARZĄDZANIA. STYLE KIEROWANIA

dr inż. Marzena Jankowska-Mihułowicz

e-mail: mjanko@prz.edu.pl

<https://mjanko.v.prz.edu.pl>

Budynek „Arcus”, p. 418
Tel. 17-86-51-798

WYDZIAŁ
ZARZĄDZANIA
POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ

POLITECHNIKA
RZESZOWSKA
im. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA

**„styl czyli »indywidualność duszy« [...].
Styl właśnie, jest to szczerłość,
przyrodzony głos duszy, jej kształt, jej język”
Adam Chmielowski – polski duchowny katolicki,
założyciel i zakonnik zgromadzenia albertynów,
powstaniec styczniowy i artysta malarz**

**„Myślę, że każdy aktor ma swój własny styl.
To jest to, co czyni każdego niepowtarzalnym”
Nina Kaczorowski – amerykańska aktorka
i producentka filmowa polskiego pochodzenia**

STYLE KIEROWANIA, ZARZĄDZANIA, PRZEWODZENIA (1)

to rozmaite wzory zachowań stosowane przez liderów przy kierowaniu pracownikami i wywieraniu na nich wpływu; sposoby postępowania przełożonego wobec podwładnych, które przeważnie odzwierciedlają cechy jego osobowości i przekonania o skutecznym zarządzaniu

[J.A.F. Stoner, R.E. Freeman, D.R. Gilbert, Jr., 2001]

STYLE KIEROWANIA, ZARZĄDZANIA, PRZEWODZENIA (2)

są praktycznie ukształtowanymi
i względnie trwałymi **sposobami**
oddziaływania kierownika na podwładnych,
zmierzającymi do ukierunkowania ich
zachowania na osiągnięcie celu organizacji

POTENCJALNE STYLE KIEROWANIA

wzorce kierowania ludźmi wynikające z racjonalnie (naukowo) określonych modeli zachowań kierowników wobec podwładnych, których stosowanie rekomendowane jest dla optymalnego (najlepszego, najkorzystniejszego, najbardziej efektywnego) pełnienia ról kierowniczych i osiągnięcia celów organizacji

MENEDŻER I PRZYWÓDCA

MENEDŻER (ang. *manager* – kierownik, dyrektor, zarządca) – specjalista zajmujący się sprawnym zarządzaniem całością spraw i zasobów przedsiębiorstwa; odpowiedzialny za kierowanie działaniami prowadzącymi do osiągnięcia celów organizacji

PRZYWÓDCA – człowiek, który posiada zdolność oddziaływania na zachowania innych bez potrzeby uciekania się do użycia siły, akceptowany przez innych w roli przywódcy

[A.K. Koźmiński, W. Piotrowski, 2013]

MODEL LEWINA-LIPITTA-WHITE'A

Kurta Lewina, Ronalda Lipitta i Ralpa K. White'a

- **Autokratyczny (z gr. samowładztwo) określany jako: koercyjny (łac. *coërceo* – powstrzymuję, trzymam na wodzy), nakazowy, autorytarny, autorytatywny, dyrektywny, dyrektywalny**
- **Demokratyczny (łac. *demos cratos* – władza ludu). Jego inne określenia to: partycypacyjny (uczestniczący), integratywnym (łac. *integralis* – podporządkowany całości, konsensualny (łac. *consensus* – zgoda, jednomyślność, przyzwolenie)**
- **Nieingerujący nazywany również: liberalnym (łac. *libera* – wolny, swobodny; *liberalis* – odnoszący się do wolności), nieingerującym, biernym, partnerskim i leseferystycznym (fr. *laisse-faire* – pozwólcie czynić)**

CZAS NA TURKUS!

<https://zpz.prz.edu.pl/challenge>

STYLE KIEROWANIA RENSISA LIKERTA (1)

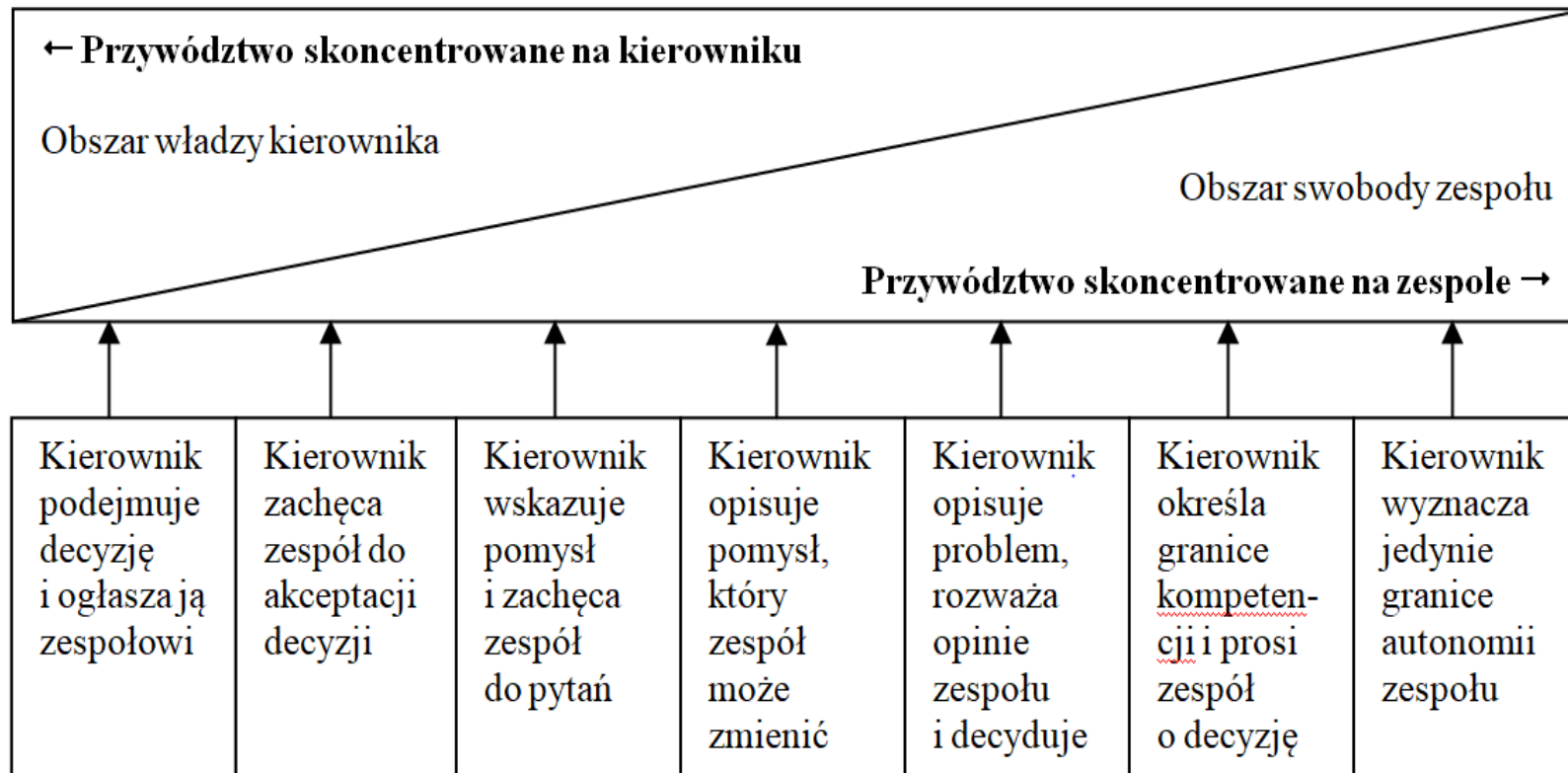
STYL ZORIENTOWANY NA ZADANIA

– kierownik sprawuje nadzór nad pracownikami, aby dopilnować wykonania zleconych zadań. Zwraca większą uwagę na pracę niż na osobiste zadania pracowników oraz ich rozwój

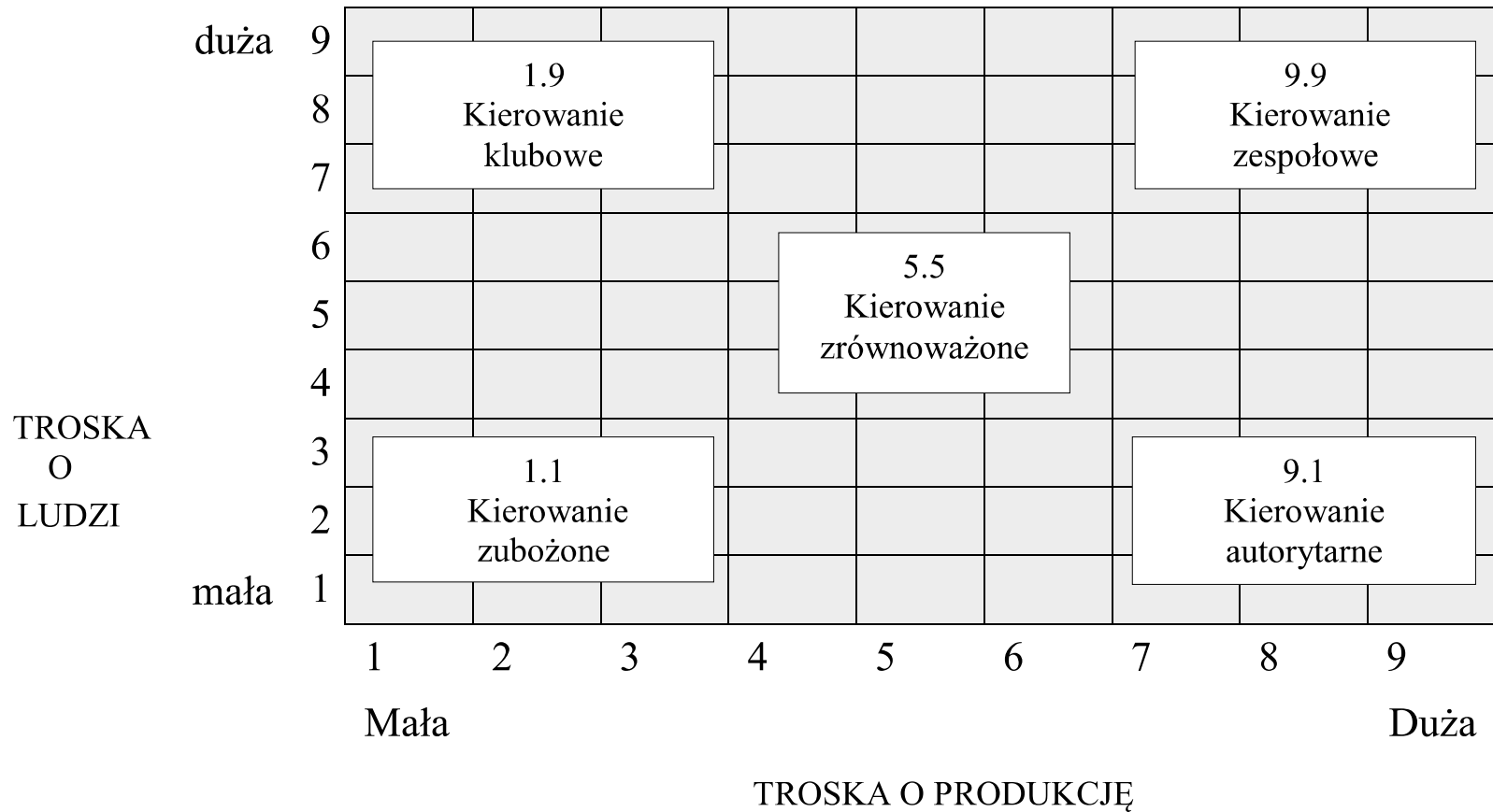
STYLE KIEROWANIA RENSISA LIKERTA (2)

STYL ZORIENTOWANY NA PRACOWNIKÓW – kierownik zwraca dużą uwagę na motywowanie pracowników, ich zadowolenie z pracy i budowanie zespołu. Dąży do utrzymywania przyjaznych, pełnych szacunku stosunków z podwładnymi. Dopuszcza bardzo często podwładnych do podejmowania decyzji, które dotyczą ich samych

STYLE KIEROWANIA RENSISA LIKERTA (3)

SIATKA KIEROWNICZA ROBERTA BLAKE'A I JANE MOUTON

KONCEPCJA X I Y DOUGLASA MCGREGORA

STYL X:

- nakazy, zakazy, rozkazywanie
- rozbudowany system kontroli
- dominacja hierarchii i formalnych relacji międzyludzkich, motywacja płacowa
- wąska specjalizacja i ścisły podział zadań

STYL Y:

- autonomia i współpraca pracowników, empowerment
- wytyczanie pracownikom ambitnych celów, doradzanie im, motywowanie (dostosowane do indywidualnych potrzeb i cech osobowości podwładnych) i kontrolowanie wyników

STYLE KIEROWANIA KOBIECY I MĘSKI GERTA HOFSTEDE (1)

STYL MĘSKI:

- ❖ dążenie do sukcesu, pieniędzy i posiadania rzeczy
- ❖ podział w organizacji na role męskie i żeńskie
- ❖ spychanie kobiet do roli opiekuńczych
- ❖ otwarte pokazywanie ambicji i chęci dominacji przez mężczyzn
- ❖ przewaga stylu kierowania autokratycznego
- ❖ rywalizacja (np. o pozycję) jako zjawisko naturalne
- ❖ nastawienie przedsiębiorcze, pobudzanie inicjatywy, motywacja oparta na „dawaniu z siebie wszystkiego”
- ❖ atmosfera stresu wśród pracowników, zdarzają strajki i protesty

STYLE KIEROWANIA KOBIECY I MĘSKI GERTA HOFSTEDE (1)

STYL KOBIECY:

- ❖ troska o pracowników i jakość ich życia
- ❖ swobodne przyjmowanie ról kobiecych i męskich, wzajemna zależność płci nie jest problemem
- ❖ podejście empatyczne, integrujące i wspierające pracowników, dążenie do współpracy
- ❖ przewaga stylu kierowania demokratycznego
- ❖ niechęć do rywalizacji o pozycję w organizacji
- ❖ atmosfera mniejszego stresu pracowników niż w kulturze męskiej

PRZYWÓDZTWO MĘŻCZYŹNI

Co wymaga poprawy?

- ❖ komunikacja (lepsze słuchanie, większa ostrożność podczas zwracania innym uwagi)
- ❖ empatia (czułość, współczucie i nie być jednostronnym)
- ❖ adaptacja (elastyczność, otwarty na różnorodność)
- ❖ łączenie pracowników, zaufanie, cierpliwość
- ❖ organizowanie pracy

[A.D. Way, J. Marques, 2013]

PRZYWÓDZTWO KOBIET

Co wymaga poprawy?

- ❖ **kontrolowanie swoich emocji**
- ❖ **komunikacja**
- ❖ **zawsze udowadnianie sobie czegoś (brak pewności siebie)**
- ❖ **ustalanie priorytetów**
- ❖ **fachowa wiedza**
- ❖ **nie być tak krytycznymi, być bardziej towarzyskimi, bezpośrednimi i stanowczymi**
- ❖ **różnorodność**

[A.D. Way, J. Marques, 2013]

PRZYWÓDZTWO ANDROGYNICZNE

Jeśli chodzi o męski i kobiecy styl kierowania, interesujące są badania doświadczeń amerykańskich wojskowych prowadzących prace geodezyjne, mających międzykulturowe doświadczenie operacyjne. Wynika z nich, że istnieją obszary zarządzania różnorodnością, w których przywódcy płci męskiej i żeńskiej powinni się doskonalić. Najlepiej radzili sobie liderzy androgyniczni.

Androgyny (gr. *andro* – mężczyzna i *gyn* – kobieta) „wskazuje na to, że decydent posiada dużo cech zarówno kobiecych jak i męskich, w sposób swobodny i zróżnicowany reaguje na bodźce oraz wyraża nietradycyjne wartości” [A.D. Way, J. Marques, 2013]

	Nakazowy	Autorytatywny	Partnerski	Demokratyczny	Pedantyczny	Trenerski
Podstawowy sposób działania	Żądanie natychmiastowego posłuszeństwa	Mobilizowanie ludzi ku pewnej wizji	Tworzenie harmonii i więzów emocjonalnych	Powszechna zgoda przez włączanie innych	Wytyczanie trudnych celów	Przygotowywanie ludzi do przyszłych zadań
Krótką charakterystyka	„Rób, co mówię”	„Chodźcie ze mną”	„Przede wszystkim ludzie”	„A co ty myślisz?”	„Rób jak ja i od razu”	„Spróbuj tego”
Podstawowe czynniki integracji emocjonalnej	Wola osiągnięć, inicjatywa, samokontrola	Pewność siebie, empatia, inspirowanie zmian	Empatia, umacnianie kontaktów, komunikacja	Współpraca, kierowanie zespołem, komunikacja	Sumienność, wola osiągnięć, inicjatywa	Wspieranie, empatia, samoświadomość
Kiedy ten styl przynosi najlepsze rezultaty?	W kryzysie, przy radykalnej zmianie działalności, w stosunku do trudnych pracowników	Gdy potrzebne jest wytyczenie jasnego kierunku	Przy rozwiązywaniu konfliktów w zespole lub motywowaniu ludzi w stresujących sytuacjach	Gdy ważne jest porozumienie lub maksymalne zaangażowanie wartościowych pracowników	Dla osiągnięcia szybkich rezultatów przy udziale ludzi z wysoką motywacją i umiejętnościami	Gdy trzeba pomóc pracownikowi w poprawie wydajności lub rozwijać stopniowo jego atuty
Ogólny wpływ na atmosferę	Negatywny	Przeważnie pozytywny	Pozytywny	Pozytywny	Negatywny	Pozytywny

D. Goleman, Leadership that Gets Results, „Zarządzanie na Świecie” 2000, nr 6, s. 8.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

PROSZĘ O PYTANIA

dr inż. Marzena Jankowska-Mihułowicz
mjanko@prz.edu.pl

**POLITECHNIKA
RZESZOWSKA**
im. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA

**WYDZIAŁ
ZARZĄDZANIA**
POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ